

АДМІНІСТРАТИВНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Оксана Валеріївна Клок,
аспірантка
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
м. Харків

УДК 342.95:328.185(477)

СТАН ПРОТИДІЇ АДМІНІСТРАТИВНИМ КОРУПЦІЙНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Статтю присвячено аналізу стану протидії адміністративним корупційним правопорушенням в Україні. Досліджено статистичну інформацію щодо динаміки, структури, питомої ваги, ціни та латентності адміністративних корупційних правопорушень. Визначено найбільш ефективні заходи протидії корупційним проявам на державній і муніципальній службі.

Ключові слова: адміністративне корупційне правопорушення, адміністративна відповідальність, протидія корупції, кількісно-якісні показники корупційних правопорушень.

Проблема боротьби з корупцією, у тому числі адміністративно-правовими методами, набуває нині особливої гостроти. Основою для формування нової цілісної концепції протидії корупційним проявам має стати саме аналіз досвіду боротьби з цим явищем упродовж існування незалежної української держави. Це й є відправною точкою для визначення адекватних заходів протидії корупційним проявам та вектору подальшого вдосконалення законодавства.

Результативність державної політики протидії корупції визначається в першу чергу кількісно-якісними показниками боротьби з правопорушеннями у згаданій сфері, зокрема загальною кількістю вчинених правопорушень, динамікою зареєстрованих проступків, кількістю складених адміністративних

протоколів, питомою вагою вказаних правопорушень у структурі всіх адміністративних правопорушень, їх «ціною» та рівнем їх латентності, співвідношенням між кількістю суб'єктів, що вчинили адміністративні корупційні правопорушення, та кількістю осіб, які зазнали адміністративного стягнення за їх вчинення, а також рівнем сприйняття корупції населенням країни та представниками бізнесу. Тільки аналіз зазначених вище статистичних показників здатен наочно продемонструвати реальну ефективність реформ, що відбулись у законодавстві, що регулює питання боротьби з корупцією, дати об'єктивну інформацію стосовно дійсних результатів проведених змін.

Дослідженню корупційної ситуації в Україні та стану протидії їй присвячені праці Л. А. Аркуши, Л. В. Багрій-Шахматова, В. Т. Білоуса, М. Ю. Бездольного, А. В. Гайдука, І. П. Голосніченка, В. О. Завгороднього, Д. Г. Заброди, А. П. Закалюка, В. С. Зеленецького, О. Г. Кальмана, В. К. Колпакова, В. М. Куца, О. М. Литвака, М. І. Мельника, Є. В. Невмержицького, С. С. Рогульського, В. М. Соловійова, О. В. Терещук, Р. М. Тучака, М. І. Хавронюка, Н. М. Ярмиш.

Метою статті є дослідження кількісно-якісних показників адміністративних корупційних правопорушень, а також стану протидії останнім протягом 1995 – 2013 рр.

Зважаючи на те, що історія адміністративної відповідальності за корупційні правопорушення бере свій початок з прийняттям 5 жовтня 1995 р. Закону України «Про боротьбу з корупцією», в Україні вже є певна емпірична база, що дозволяє зробити висновки про стан та ефективність державної політики протидії корупції адміністративно-правовими методами.

Наявну статистичну інформацію стосовно протидії корупційним проступкам можна поділити на два відносно самостійні періоди:

1) 16 листопада 1995 р. – 30 червня 2011 р., тобто з дня набрання чинності Законом України «Про боротьбу з корупцією» від 05.10.1995 р. до моменту втрати ним чинності;

2) від 1 липня 2011 р., тобто з моменту набрання чинності Законом України «Про засади запобігання та протидії корупції», і по теперішній час.

Беззаперечно, такий поділ носить достатньо умовний характер. У межах кожного з періодів можна виокремити певні напівперіоди.

Упродовж першого періоду адміністративна відповідальність за корупційні діяння передбачалася безпосередньо в розділі III Закону України «Про боротьбу з корупцією». Зокрема, адміністративна відповідальність була встановлена за: а) неправомірне одержання особами, уповноваженими на виконання функцій держави матеріальних благ, послуг, пільг тощо (ст. 7); б) порушення спеціальних обмежень, встановлених для осіб, уповноважених на виконання функцій держави (ст. 8); в) порушення вимог фінансового контролю (ст. 9); г) невжиття керівниками заходів щодо боротьби з корупцією (ст. 10); д) умисне невиконання своїх обов'язків по боротьбі з корупцією (ст. 11).

Перший період можна поділити на два напівперіоди. Перший охоплює 1995–2006 рр. Повна інформація про вчинені корупційні правопорушення та осіб, що їх вчинили, у зазначений проміжок часу була опублікована частково, а наявні окремі статистичні дані не дають змоги порівняти зазначений період з пізнішими проміжками часу для всебічного уявлення про динаміку вчинення корупційних правопорушень та їх структуру. Аналіз даних Верховного Суду України за 2000–2005 рр. свідчить, що найбільша кількість корупційних правопорушень у цей проміжок часу була зареєстрована у 2001 р. Суди було розглянуто справи стосовно 8692 осіб. У 2000 р. кількість осіб, стосовно яких судами були розглянуті справи складала 6653 особи, у 2002 р. – 6983 особи, у 2003 р. – близько 5700 осіб, у 2004 р. – 5700 осіб, у 2005 р. – 5900 осіб. При цьому кількість осіб, які реально були притягнені до відповідальності за вказані порушення з застосуванням стягнення у 2000 р. становила 2514 (37,7 % з усіх, стосовно яких справи були розглянуті судами), у 2001 р. – 3123 особи (35,92 %), у 2002 р. – 3093 особи (44,29 %), у 2003 р. – 3033 особи (53,21 %), у 2004 р. – 3000 (52,63 %), у 2005 р. – 3900 (66,1 %) [1, с. 4–6]. Таким чином, динаміка свідчить, що поступово починає збільшуватись кількість осіб, які несуть відповідальність за вчинені корупційні діяння. Якщо у 2000-2001 рр. до адміністративної відповідальності притягалась лише одна з трьох осіб, протоколи стосовно яких були скеровані до суду, то в 2003-2004 р. – уже кожна друга, а в 2005 р. – дві з трьох. Утім, зрозуміло, що не дивлячись на позитивні зрушення, таку ситуацію все одно не можна визнати задовільною.

Другий напівперіод охоплює 2006 – 01.07.2011 рр. 11 вересня 2006 р. Указом Президента України № 742/2006 було схвалено Концепцію подолання корупції в Україні «На шляху до добросовісності», одним з пріоритетних завдань якої було запровадження єдиної системи міжвідомчої статистики щодо справ про корупційні діяння та інші правопорушення, пов'язані з корупцією та забезпечення формування публічної судової статистики у справах про корупційні проступки. Фактично саме з цього періоду в Україні почала формуватись єдина база публічної статистичної інформації про корупційні правопорушення та осіб, винних у їх вчиненні.

Так, з 2006 по 2011 рр. щорічно в суди надходила приблизно однакова кількість справ про корупційні адміністративні правопорушення (у 2006 р. – 6632, у 2007 р. – 6881, у 2008 р. – 7167, у 2009 р. – 6067, у 2010 р. – 6039) [2; 3]. Таким чином, використовуючи базисний метод визначення динаміки вчинюваних правопорушень, можна стверджувати, кількість корупційних проступків в 2010 році стосовно 2006 року зменшилась на 8,9 %. У 2011¹ р. у місцеві суди загальної юрисдикції надійшло 686 справ про корупційні діяння, спрямованих у порядку Закону України «Про боротьбу з корупцією». Зменшення кілько-

¹ У цій частині дослідження аналізуються відомості за 2011 р. у період до 01.07.2011 р., тобто до моменту втрати чинності Законом України «Про боротьбу з корупцією».

сті справ у 2011 р. не свідчить про зниження рівня корупційних проступків, а пояснюється в першу чергу прийняттям нового Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції».

При цьому, з винесенням постанови судами України розглянуто справи стосовно: у 2006 р. – 5990 осіб, у 2007 р. – 6281 осіб, у 2008 р. – 6478 осіб, у 2009 р. – 5503 осіб, у 2010 р. – 5535 осіб, у 2011 р. – 568 осіб. З них до адміністративної відповідальності зі застосуванням стягнення притягнуто: у 2006 р. – 4095 осіб (68,4 %), у 2007 р. – 4567 осіб (72,7 %), у 2008 р. – 4735 осіб (73 %), у 2009 р. – 4147 осіб (75,4 %), у 2010 р. – 4430 осіб (80 %), у 2011 р. – 382 осіб (67,3 %) [2]. Фактично протягом 2006–2011 рр. адміністративної відповідальності уникала кожна четверта особа, стосовно якої було складено протокол про вчинення корупційного діяння. Більшість з притягнутих до адміністративної відповідальності складають державні службовці шостої-сьомої категорії. 70 відсотків адміністративних справ про вчинення державних службовцями першої-другої категорій корупційних порушень, які подавались до розгляду в судові органи, було закрито, тобто лише кожного четвертого із числа правопорушників цієї категорії було притягнуто до відповідальності [4]. Складається враження, що корупція серед вищих представників державної влади взагалі була відсутня. Такий стан навряд чи можна визнати задовільним. За відсутністю у діянні складу або події адміністративного правопорушення у 2006 р. було закрито справи стосовно 1037 осіб (54,72 % від усіх закритих справ), у 2007 р. – 1045 осіб (60,96 %), у 2008 р. – 1208 осіб (69,3 %), у 2009 р. – 970 осіб (71,69 %), у 2010 р. – 775 осіб (70,39 %), у 2011 р. – 94 осіб (50,53 %) [2]. Наведене свідчить про недостатню ефективність роботи органів протидії корупції, непоодинокі випадки неправильного складення протоколів про вчинення правопорушення та недостатньо високий рівень підготовки працівників підрозділів по боротьбі з корупцією, низьку якість складання адміністративних протоколів, поверховість проведених перевірок, без дослідження всіх обставин учиненого правопорушення.

Серед осіб, притягнених до адміністративної відповідальності впродовж 2006–2011 рр. спостерігається тенденція до зменшення кількості правопорушень, вчинених державними службовцями, при одночасному зростанні кількості корупційних діянь посадових осіб органів місцевого самоврядування. Коли у 2006 р. питома вага державних службовців у загальній кількості осіб, які притягались до адміністративної відповідальності за корупційні правопорушення складала 52,5 %, то у 2010–2011 рр. уже 34,1 % та 35,6 % відповідно. Натомість посадові особи органів місцевого самоврядування у 2006 р. склали 26,8 % від осіб, до яких було застосовано адміністративні стягнення, а у 2010–2011 рр. вже 48,2 % та 46,6 % [2]. Така тенденція є наслідком невиваженої державної політики боротьби з корупцією, яка довгі роки була спрямована на подолання цього явища саме серед державних службовців, не приділяючи необхідної уваги усуненню корупційних ризиків в органах місцевого самоврядування.

Важливою є й інформація про реальний розмір збитків, заподіяних державі вчиненням корупційних проступків. У 2007 р. матеріальна шкода від їх вчинення складала 69 807 грн, у 2008 р. – 116 371 грн, у 2009 р. – 394 594 грн, у 2010 р. – 315 595 грн, у 2011 р. – 6 184 грн [2]. І хоча розмір цих збитків є відносно невеликим (зокрема, порівняно з корупційними злочинами), це аж ніяк не свідчить про те, що вказана категорія правопорушень не заподіює істотної шкоди, а навпаки підтверджує, що наслідки вказаних діянь є здебільшого нематеріальними і суспільна шкідливість їх проявляється не стільки в конкретних збитках, скільки в спричиненні шкоди авторитету органів державної влади та місцевого самоврядування, відносинам, які забезпечують нормальну службу діяльність.

З завданих збитків відшкодовано у 2007 році – 12 634 грн (18,09 %), у 2008 р. – 1 843 грн (1,58 %), у 2009 р. – 751 грн (0,19 %), у 2010 р. – 17 168 грн (97,46 %), у 2011 р. – 0 грн [2]. Статистика яскраво свідчить, що аж до 2010 р. компенсація завданої державі адміністративними корупційними правопорушеннями шкоди не була пріоритетним завданням органів протидії корупції.

7 квітня 2011 р. у ході реформи антикорупційного законодавства Верховною Радою України було прийнято Закон «Про засади запобігання та протидії корупції», який мав стати абсолютно новою концептуальною засадою боротьби з корупцією в Україні. З його прийняттям були внесені істотні зміни і до Кодексу України про адміністративні правопорушення. В Особливій частині КУпАП з'явилась нова глава 13-А, в межах якої безпосередньо передбачено, які діяння визнаються адміністративними корупційними правопорушеннями і які стягнення можуть застосовуватись до осіб, винних у їх вчиненні.

Офіційні статистичні відомості свідчать, що у липні-грудні 2011 р. органами протидії корупції в суд було направлено 1534 протоколи за обвинуваченням 1279 осіб у вчиненні корупційних правопорушень. За результатами їх розгляду до відповідальності у виді штрафу притягнуто 1024 особи (80,1 %) [5].

Міністерство юстиції України у звіті зазначило, що за результатами діяльності у 2012 р. спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції до суду направлено 2438 протоколів про адміністративні корупційні правопорушення, до відповідальності за вчинення яких було притягнуто 1987 осіб [6]. У 2013 р. ці цифри склали відповідно 2168 протоколів та 1969 осіб [7]. Аналогічні відомості містяться у статистичній інформації Верховного Суду України. За даними управління вивчення та аналізу судової практики Верховного Суду України у 2012 р. на розгляд до судів надійшло 2,8 тис. справ про вчинення корупційних правопорушень, відповідальність за які передбачена главою 13-А КУпАП, їх питома вага склала 0,3 % від загальної кількості справ про адміністративні правопорушення, які надійшли на розгляд до судів. З винесенням постанов суди розглянули 2,5 тис. справ про корупційні правопорушення, або 87,2 % від

кількості тих, що перебували на розгляді, стосовно 2,5 тис. осіб. При цьому до адміністративної відповідальності з застосуванням стягнення у виді штрафу було притягнуто 1,9 тис. осіб, або 76,8 % від кількості тих, щодо яких винесено постанови [8].

Порівнюючи статистику притягнення осіб до відповідальності за адміністративні корупційні правопорушення за липень-грудень 2011–2013 рр. з аналогічною інформацією 2006–2011 рр. слід звернути увагу, що при загальному зменшенні кількості справ про адміністративні правопорушення практично незмінним залишається відсоток осіб, які реально притягаються до адміністративної відповідальності.

Аналіз структури адміністративних корупційних правопорушень, що були вчинені протягом липня-грудня 2011 р. дозволяє зробити висновок, що половину з них – 521 (50,87 %) складають порушення обмежень щодо використання службового становища (ст. 172-2 КУпАП), 210 осіб (20,5 %) було притягнуто до відповідальності за пропозицію або надання неправомірної вигоди (ст. 172-3), 187 осіб (18,26 %) – за порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (ст. 172-4), 62 особи (6,15 %) – за порушення вимог щодо повідомлення про конфлікт інтересів (ст. 172-7), 43 особи (4,2 %) були притягнуті до адміністративної відповідальності за вчинення інших адміністративних корупційних правопорушень, передбачених главою 13-А КУпАП [9].

У 2012 р. структура цих правопорушень практично не змінилась: 1150 осіб (57,87 %) були притягнуті до адміністративної відповідальності за порушення обмежень щодо використання службового становища (ст. 172-2 КУпАП), 330 осіб (16,6 %) – за порушення вимог фінансового контролю (ст. 172-6), 207 (10,41 %) – за порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (ст. 172-4), 109 (5,48 %) – за пропозицію або надання неправомірної вигоди (ст. 172-3), 83 особи (4,17 %) – за порушення вимог щодо повідомлення про конфлікт інтересів (ст. 172-7), 51 особа (2,5 %) була притягнута до адміністративної відповідальності за вчинення інших корупційних правопорушень [6, с. 3–5].

Слід звернути увагу, що адміністративна відповідальність за діяння, передбачені ст. 172-2 та ст. 172-3 КУпАП України (за якими кваліфікована поведінка 71,38 % з усіх осіб, що вчинили адміністративні корупційні правопорушення у липні-грудні 2011 р. та 63,35 – у 2012 р.) скасована на підставі Закону № 221-VII від 18.04.2013 р. Указані діяння, на наш погляд, справедливо переведені з категорії адміністративних правопорушень у категорію злочинів під час приведення законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією. Виключення ст. 172-2 та ст. 172-3 з КУпАП хоча й вирішило питання про відмежування цих діянь від складів злочинів, передбачених ст.ст. 368, 368-2, 368-3, 369 КК України, але по суті може призвести до: 1) значного роз-

ширення застосування заходів кримінальної репресії стосовно таких діянь, які хоча й мають суспільну шкідливість, але вочевидь не досягають такого її рівня, щоб визнати їх суспільно небезпечними; 2) істотного збільшення витрат ресурсів держави на боротьбу з дрібними корупційними проявами; 3) нівелювання значення заходів адміністративної відповідальності для боротьби з корупційними правопорушеннями, що не спричинили і не створили загрози заподіяння істотної шкоди.

Зазначені зміни в законодавстві викликали і зміни у структурі адміністративних корупційних правопорушень, вчинених у 2013 р. 491 особа (28,95 %) була притягнута до адміністративної відповідальності за порушення обмежень щодо використання службового становища (ст. 172-2 КУпАП), 749 осіб (44,16 %) – за порушення вимог фінансового контролю (ст. 172-6), 197 осіб (11,61 %) – за порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (ст. 172-4), 19 осіб (1,1 %) – за пропозицію або надання неправомірної вигоди (ст. 172-3), 182 особи (10,73 %) – за порушення вимог щодо повідомлення про конфлікт інтересів (ст. 172-7), 57 осіб (3,3 %) були притягнуті до адміністративної відповідальності за вчинення інших корупційних правопорушень [7].

Що ж до «ціни» цих протиправних діянь, то загальна сума збитків, завданих корупційними адміністративними правопорушеннями у 2011 р., становила 331,5 тис. грн, з яких 147,1 тис. грн компенсовано державі (44,3 %) [5].

У 2012 р. шкода склала 1 191 730 грн, з них відшкодовано було 706 892 грн [6, с. 12]. У 2013 р. шкода становила 635 716 грн, з них відшкодовано 448 961 грн. Для порівняння, шкода від корупційних злочинів, учинених у цей же проміжок часу, склала 577,8 млн грн у 2012 р. та 268,8 млн грн у 2013 р.

Сума штрафів, накладених на осіб, які вчинили корупційні проступки в 2011 р., становить 1 157 656 грн, що у три з половиною рази перевищує завдані ними збитки. За 2012 р. на правопорушників було накладено стягнень у виді штрафу на загальну суму 2 104 066 грн, що практично вдвічі перевищує матеріальну шкоду від скоєних ними діянь. За вчинені у 2013 р. адміністративні корупційні правопорушення на осіб, що їх скоїли, накладено штрафи на загальну суму 1 100 514 грн [7, с. 3, 12].

Тим не менш, адміністративним корупційним правопорушенням притаманний високий рівень латентності. Значна частина проявів корупції залишається поза межами реєстрації. Підтвердженням цьому є той факт, що не дивлячись на достатньо невисоку питому вагу цієї категорії проступків серед усіх вчинюваних адміністративних правопорушень (на рівні 0,3 %), за індексами сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index, CPI), рейтинг України за рівнем корумпованості в 2013 році залишився практично незмінним – 25 балів зі 100 (144 місце серед 177 держав, охоплених дослідженням) [10]. Це дає підстави стверджувати, що офіційна статистика не повною мірою відображає всю повноту охоплення України корупцією.

Аналіз емпіричного матеріалу свідчить, що після прийняття Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» та затвердження Національної антикорупційної стратегії на 2011 – 2015 рр. відбулися позитивні зміни. Акценти державної політики переміщуються з протидії корупції як відносно масовому явищу на запобігання корупційним проявам. Значно розширюється інструментарій превентивних заходів та методів запобігання корупційним ризикам на державній і муніципальній службі. Найбільш ефективними з них наразі є:

1) створення підрозділів з запобігання та виявлення корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування;

2) залучення провідних наукових та науково-освітніх установ для здійснення антикорупційної експертизи нормативно-правових актів;

3) створення переліку посад, де існують високі ризики прояву корупції [11];

4) коригування персонального складу кадрового резерву на зайняття керівних посад в органах державної влади та місцевого самоврядування;

5) систематичне здійснення ротації кадрів «по горизонталі» та «по вертикалі»;

6) запровадження максимальних строків перебування на посадах, діяльність на яких пов'язана з підвищеними корупційними ризиками;

7) вдосконалення діяльності Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення [12, с. 158];

8) встановлення обмежень, у належних випадках й на обґрунтований строк, стосовно діяльності осіб, які звільнилися з посад або припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування у приватному секторі після їхнього виходу у відставку або на пенсію, якщо така діяльність або робота безпосередньо пов'язана з функціями, що такі державні посадові особи виконували в період їхнього перебування на посаді або за виконанням яких вони здійснювали нагляд [13, с. 23–25; 14, с. 23];

9) систематичне інформування громадськості про виявлені корупційні правопорушення, створення «гарячих ліній» для постійного зворотного зв'язку з населенням;

10) подальше розширення співпраці з міжнародними організаціями у сфері боротьби з корупцією.

Отже, з прийняттям нових антикорупційних законів 2011 р. та початком реалізації Національної антикорупційної стратегії на 2011 – 2015 рр. в Україні почала діяти принципово нова система боротьби з корупцією, яка має переважно превентивний характер, спрямована, з одного боку, на створення умов, які унеможливають або максимально ускладнюють корупційні прояви, а з іншого, – на посилення відповідальності за корупційні правопорушення, що вже мали місце, на протидію їм традиційними правовими методами [15, с. 124]. І не дивлячись на те, що індекс сприйняття корупції

залишається достатньо низьким (25 у 2013 р. зі 100 можливих балів) [10], започатковані механізми вже покращують загальний стан запобігання й протидії корупції в державі. Тим не менш, аналіз сучасного стану корупції в країні переконливо свідчить, що будь-яке статистично зафіксоване зниження рівня вчинення корупційних правопорушень у країні носить штучний характер. Адміністративно-правові механізми протидії цьому явищу тільки починають напрацьовуватися та використовуватися.

Список літератури: 1. Заброда Д. Г. Корупційна ситуація в Україні : матеріали офіційної статистики та аналіз результатів діяльності органів державної влади / Д. Г. Заброда // *Право і суспільство*. – 2010. – № 6. – С. 3-9. 2. Збірник даних судової статистики щодо розгляду справ на виконання вимог Закону України «Про боротьбу з корупцією» місцевими загальними та апеляційними судами з розгляду цивільних, кримінальних справ і справ про адміністративні правопорушення упродовж 2006–2011 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sc.gov.ua/ua/sudova_statistika.html. 3. Збірник даних судової статистики щодо розгляду справ на виконання вимог Закону України «Про боротьбу з корупцією» місцевими загальними та апеляційними судами з розгляду цивільних, кримінальних справ і справ про адміністративні правопорушення протягом 2006–2010 рр. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : http://sc.gov.ua/ua/sudova_statistika.html. 4. Соловійов В. М. Корупція в Україні : оцінка масштабів / В. М. Соловійов // *Матеріали заочної конференції «Образование и наука XXI века»*. – 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/28_OINXXI_2010/Pravo/72208.doc.htm. 5. Звіт про результати проведення заходів щодо запобігання і протидії корупції у 2011 р. [Електронний ресурс] : Міністерство юстиції України. – 2012. – 78 с. – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/file/23456>. 6. Звіт про результати проведення заходів щодо запобігання і протидії корупції у 2012 р. [Електронний ресурс] : Міністерство юстиції України. – 2013. – 165 с. – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/file/21885>. 7. Звіт про результати проведення заходів щодо запобігання і протидії корупції у 2013 р. [Електронний ресурс] : Міністерство юстиції України. – 2014. – 74 с. – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/file/36531>. 8. Аналіз стану здійснення судочинства судами загальної юрисдикції у 2012 р. // *Данні судової статистики* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/%28documents%29/E4549252C88A2C5BC2257B9B002F464C>. 9. Збірник даних судової статистики щодо розгляду місцевими загальними та апеляційними судами областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційного суду Автономної Республіки Крим справ про адміністративні корупційні правопорушення упродовж 2011 р. [статті 172-2 – 172-9 Кодексу України про адміністративні правопорушення]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sc.gov.ua/ua/sudova_statistika.html. 10. Corruption perceptions index of Ukraine: Transparency International // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.transparency.org/country#UKR>. 11. Орієнтовний перелік посад державних службовців, які працюють у сферах, де існує високий ризик прояву корупції // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nads.gov.ua/sub/hmelnitska/ua/publication/content/32602.htm?s398224032=145621dbb137b1454cb074133224c3fe>. 12. Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення : Міністерство юстиції України // *Бюлетень Міністерства юстиції України*. – 2012. – № 2. 13. Запобігання і протидія корупції в державних органах та органах місцевого самоврядування : методичні рекомендації // Міністерство юстиції України. – К., 2013. – 60 с. 14. Кухарчук А. Антикорупційні обмеження щодо осіб, які припинили державну службу / А. Кухарчук // *Юридичний вісник України*. – 2012. – № 1/2 (7-20 січня). 15. Бабич В. А. Адміністративно-превентивні заходи протидії корупції в Україні : перспектива застосування / В. А. Бабич // *Часопис Київського ун-ту права*. – 2012. – № 1. – С. 123-126.

СОСТОЯНИЕ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ АДМИНИСТРАТИВНЫМ КОРРУПЦИОННЫМ ПРАВОНАРУШЕНИЯМ В ОРГАНАХ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ И ОРГАНАХ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ

Клок О. В.

Статья посвящена анализу состояния противодействия административным коррупционным правонарушениям в Украине. Исследована статистическая информация по динамике, структуре, удельному весу, цене и латентности административных коррупционных правонарушений. Определены наиболее эффективные меры противодействия коррупционным проявлениям на государственной и муниципальной службе.

Ключевые слова: административное коррупционное правонарушение, административная ответственность, противодействие коррупции, количественно-качественные показатели коррупционных правонарушений.

THE CONDITION OF COUNTERACTION TO ADMINISTRATIVE CORRUPTION OFFENSES IN STATE AUTHORITIES AND LOCAL GOVERNMENT

Klock O. V.

Article discusses questions dedicated to the analysis of the condition of counteraction to administrative corruption offenses in Ukraine. The statistical information on the dynamics, structure, specific gravity, cost and latency of the administrative corruption is researched. The most effective measures against corrupt practices at the state and municipal service are drawn.

Key words: administrative corruption offenses, administrative responsibility, anti-corruption, quantitative and qualitative indicators of corruption offenses.

Надійшла до редколегії 26.09.2014 р.